

NADNIEMIEŃSKI KURIER POŁSKI

Orzeszkowej 13 tel. 166
Redakcja otwarta od 12-11-6
Administracja - 10-11-6
Prenumerata miesięcznie zł. 4.
z odnośnikiem i przes. poczt. 4 zł. 50 gr.

№ 239

Rok II

GRODNO

niedziela 30 sierpnia 1925 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz m/m za tekstem 20 gr. Drobnie za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Miesięczne p/g umowy. Dla ogłoszeń układ stronicy 8-mi spaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy, ogłoszona w nagłówniku, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia bez uprzedniego sawiadomienia.

P
A
K
L
A
C
E

ulica Pocztowa № 4.

D z i ś!
Tancerka
KATARZYNY
II.

Psyche

Dramat w 8 aktach

w rolach głównych

Runicz i Gzowska

Znamienna rocznica wrześniowa.

W początkach września upływa rok od czasu kiedy to miałem sposobność być świadkiem uczy wydanej na otwarcie nowego sezonu pewnej instytucji, gdzie przy tej okazji pod adresem jej twórcy wypowiedziano dziesiątki przemówień i wzniesiono niezliczoną ilość toastów

W liczbie obecnych na uczie byli przedstawiciele różnych grup i organizacji społecznych, zarówno w mundurach, jak i w wizytowych strojach.

Solidarność obecnych, a więcej jeszcze szczerść przemówień zdawały się upewniać, że „Amfitrjon” liczyć może na nader przychylną atmosferę społeczną, bez której w czasach wojennej zawieruchy niemożliwą jest jaka taka kulturalna praca.

Przypominam sobie, że na łamach „Nadnemieńskiego Kurjera” pisałem w roku ubiegłym artykuł z racji znamiennego wyrażenia, jakiego wtedy użył jeden z dygnitarzy wojskowych, nazywając „twórcę” „żołnierzem na swoim posterunku”.

Na owym historycznym bankiecie obecni byli wtedy również członkowie prześwietnego Magistratu m. Grodna z Głową na czele, która to zazwyczaj bardzo gorąco i barwnie dawniejsze zasługi twórcy obiecywała na przyszłość wszelką możliwą pomoc w tak ciężkiej i odpowiedzialnej pracy kulturalnej.

Obecne warunki zmuszają nas, w ocenie pracy niektórych ludzi, liczyć miesiące za lata choćby jedynie dla tego, że samo Państwo również znajduje się w stadium rozwoju ekonomicznego nie mówiąc już o tem, że praca kulturalna, duchowa, budownictwo narodu w rzeczywistości wymaga wielkiego i mocnego naprężenia umysłu i energii.

Epoka burzliwego romantyzmu minęła, a miejsce jej zajęła codzienna znużająca praca.

„Bóg obecnie znajduje się nie w burzach, lecz w ciszy i spokoju” — jak powiedział jeden z uczonych.

Taki Rok upływa w tych dniach t. j. w terminie otwarcia nowego zeszłorocznego sezonu teatralnego, gdy dziesiątki najwybitniejszych ludzi jeden przez drugiego śpiewało hymny pochwalne na cześć prawdziwego, urodzonego artysty, kicownika, nadzwyczajnego reżysera, skromnego wodza kulturalnego życia, jednym słowem całe mnóstwo, istny potop słów i entuzjastycznych, subtelnych pod adresem zmęczonego po spektaklu, niewielkiego wzrostem, lecz widocznego dobrze wszystkim Br. Skąpskiego. Tegoż Skąpskiego, którego obecnie „zdrowo myślący” ludzie stawiają pod znakiem bojkotu i omal nie rozzdziewają z szat wśród białego dnia, starając się wszelkimi sposobami unieszkodliwić, związać i ostrzygłszy jak biblijnego Samsona położyć na obie łopatki.

A dokonywa się to w obliczu tych właśnie wszystkich, którzy rok temu gorąco wychwalali zalety tego, kto w czasach zarówno walk gorących, jak i obecnego spokoju, w ciszy i bez rozgłosu dokonywał twardego budownictwa kultury i sztuki polskiej na dygocących od jarć różnego rodzaju, kresach Państwa Polskiego. Tempora mutantur et nos mutamur!

Okazało się, że owe czarodziejskie mowy rychło straciły swoją siłę magiczną, oraz cały sens i dowcip, Skąpski bowiem w 4 miesiące potem pozostał bez skrzydeł i bez steru w „ciszy” samotności, lecz z miłym wspomnieniem przemówień reprezentantów, wybitnych przedstawicieli świata kulturalnego naszego miasta.

Teatr zabrali, majątek teatralny opsalili!

I już pół roku przeszło trwa „skandaliczna” historia, o wysiedlenie Skąpskiego z teatru.

Pół roku przeszło ojcowie miasta zdają „obecne” odstępując ciągle na „poprzednio przygotowane pozycje”.

Wiemy dobrze — co znaczy odstępowanie, dokonywane ze względów „strategicznyc”, lecz oddawanie pozycji pod

presją ataków prawa, ze względu na kwestje o charakterze zasadniczym, to już jest kombinacja nieco bardziej skomplikowana.

Prześwietny Magistrat, przegrywający w Sądzie podobne sprawy, warunkowo traci swój autorytet i prestiż i dziwie się odwadze Magistratu, mówiąc delikatnie, że wywołuje tę „burzę w szklance wody”.

Spieniony potok „romantyzmu” odpłynął w sferę wspomnień, czyżby obecnie miała nastąpić epoka „mariniutkiej farsy”?

Ogłaszając Skąpskiego, jako niewypłacalnego dłużnika, Magistrat mimowoli wielu ludziom każe się zastanowić nad bardziej trwożną kwestją niż stare szmaty, znajdujące się w garderobach i rekwizytorni Skąpskiego.

„Kto wróci straty społeczeństwu, mającemu prawo do zaspakajania swego kulturalnego głodu?”

Wobec stworzonych mu warunków, nie mamy prawa wymagać od Skąpskiego należytego wypełnienia powierzonych mu zadań, jak nas do tego przyzwyczaili w normalnym dla siebie czasie pracy. Nie możemy sta-

ZAWIADAMIAMY

Szanowną publiczność miasta Grodna i okolic, iż z dniem 1-go września zostaje otwartą restauracja

„ROYAL”

pod kierownictwem nowego Zarządu z p. Wojciechem Popławskim na czele.

Kuchnia pod kierownictwem pierwszorzędnych sił fachowych.

Obsługa solidna

Pierwszorządny sextet pod dyrekcją znanej powszechnie skrzypaczki Pani Kulikowskiej.

BUFET obficie zaopatrzone w trunki KRAJOWE i ZAGRANICZNE

Mamy niepłonną nadzieję, iż Sz. Publiczność będzie zaszczycać swemi względami nasz zakład gastronomiczny będąc najzupelniej zadowoloną

1-3

ZARZĄD.

wiać zbyt wygórowanych żądań, ani w stosunku do zespołu, ani repertuaru, chociaż, jak na to wskazują dawne lata, moglibyśmy i mamy od kogo żądać tego.

Artyści, jak wiadomo bardziej od innych narażeni są na rozstroje nerwowe i o tem zapominać nie należy.

Czas upływa — pokolenia dorastają, a Magistracki weksel wydany społeczeństwu in blanco stanie się niepokrytym zobowiązaniem — płatnik zaś traci całkowicie zaufanie społeczeństwa.

Mająca nastąpić w dniu 9 bm. znamienna „uroczystość” w rocznicę urodzin, przyznać należy stanie się smutnym zwycięstwem dla tych, czyje słowa okazały się rozbieżnymi z czynami.

Amfitrjona honować będą w tym roku wystawieniem tragi-farsy z rozbieraniem i należy mieć nadzieję, że dzień ten wypadnie „solidnie i imponująco”... jak życzą sobie tego ojcowie miasta.

„Sic volo sic jubeo”, nie zawsze oznacza prawdziwe zwycięstwo.

Alfa.

Kronika

Zawiadomienie

Zarząd Polskiego Towarzystwa Dobroczynności w Grodnie, niniejszym podaje do wiadomości, że ogólne zebranie członków naznaczone zostało na dzień 12 września r. b. na g. 6 popoł. w lokalu ochronki.

W razie nie przybycia wymaganej liczby członków, zebranie powtórne tym razem obowiązujące, odbędzie się w tymże dniu o godz. 7-ej.

Wstęp na zebranie jedynie dla członków T-wa.

Osobiste

Sędzia Okręgowy p. Piotr Choynowski powrócił z wyczasów letnich i objął urządowanie, jako Przewodniczący Wydziału cywilnego tut Sądu Okręgowego.

Dotychczasowy Sędzia Śledczy w Kobryniu p. Zaleski, mianowany został Sędzią Zapasowym przy Sądzie okręgowym w Grodnie.

Podprokurator przy Sądzie Okręgowym w Grodnie, na powiat Grodzieński, p. Bohdan Bagiński, powrócił z urlopu i objął urządowanie.

Zastępca Starosty p. Br. Piętkowski, wyjechał na urlop. Pełniącym obowiązki w zastępstwie będzie p. Matwiejczyk.

Adwokaci miejscowi pp.: Lobman i Zadaj powrócili z wyczasów letnich.

Selegińska komisarka

Rosyjska gazeta „Za swobodu“ zamieszcza w N-rze 215 opis charakterystycznego faktu życia w raju bolszewickim.

W sądzie narodowym, jak podaje „Wiestnik selegińskawo sowieta“ była rozpatrywana sprawa niejakiej Agrypiny Karszewskiej lat 43, wdowy po tamtejszym popie.

Karszewska pokłóciwszy ze swoją lokatorką, niejaką Bielajewą, nauczycielką lat 28, nawymyślała jej i w ferworze wypowiedziała nieostrożnie tkwiące jej w sercu życzenie zawierające się w następujących słowach:

„Kiedyż narazie wywieszają tych przeklętych komunistów“.

O powyższym fakcie Bielajewa opowiedziała swojej przyjaciółce, żonie komisarza wiejskiego. Na drugi dzień Karszewska zawiadomiono do komisarza woj. Demianowej, gdzie już znajdowała się Bielajewa i 5 znajomych obywateli z tego siola.

Karszewskiej kazano położyć się na łóżko do którego przywiązano ją za ręce i nogi, uchylono ubranie i bieliznę i odmierzono pięknym różg brzożowych 75 uderzeń zmuszając ofiarę do głośnego liczenia otrzymywanych razów.

Egzekucję wykonywały we dwie, bijąc na zmianę: Demjanowa i felerzka Nadieżdina. Po wymiarze bolszewickiej sprawiedliwości, ciało Karszewskiej przedstawiało spuchniętą masę ciemnosinego koloru. Uwolnioną z pęt ofiarę zmuszono na kolanach błagać o przebaczenie i przez całowanie rąk oprawczyń, dziękować za wymiar kary.

Świadek na sądzie, niejaka Zurina twierdziła, że jakkolwiek Karszewska w czasie egzekucji krzyczała „wo wsin

Anons:

Od dziś w kinoteatrze „Palace“

„Psyche“

tancerka Katarzyny II
dramat w 8 aktach.

w rol. gl. Runicz i Gzowska

głodku“, jednak będąc zdrową i silną nader szybko przysłała do zdrowia, tak że świadek przyszedłszy odwiedzić ją piątego dnia, zastał Karszewską już przy pracy. Dalej świadek stwierdza, że Karszewska zgodziła się „dobrowolnie“ na otrzymanie plag, nie chciała bowiem, aby o jej występnych słowach doniesiono władzom.

Jeżeli dodamy, że ofiara samosądu jest osobą ze średnim wykształceniem, to będziemy mieli pełną ilustrację stosunków panujących w krainie, której rządzące sfery marzą o cywilizowaniu całego świata na swój ład.

Na sądzie wyjaśnił się jeszcze jeden znamieny rys w tej sprawie, a mianowicie, że na drugi dzień po egzekucji, Demjanowa posłała puszkę goldkremu do smarowania obitego ciała, z której to uprzejmości Karszewska skorzystała.

Wobec pogodzenia stron, sąd sprawę umorzył.

Z prasy wileńskiej

„Sojuz Spasenia Biela rusi“

Walcą z bolszewikami
w Mińszczyźnie.

Z pogranicza donoszą: W ostatnich dniach w Mińszczyźnie w szeregu miasteczkach i wsiach porozrzucane zostały odezwy do ludu białoruskiego, podpisane przez „Sojuz Spasenia Białorusi“. Odezwy te nawołują do obalenia władzy sow., chętnie są czytane przez ludność wiejską; w związku z powyższymi władze sowieckie w Mińsku przeprowadziły w dniu 22 bm. szereg rewizji i areszt. w. Ogółem aresztowano przeszło 25 osób. Wśród aresztowanych znajdują się: starcy i kobiety.

Według dalszych wiadomości rząd sowiecki w Mińsku, czuje się poważnie zaniepokojony, rozwijającą się coraz bardziej akcją „Sojuza Spasenia Białorusi“, który, w przeciwieństwie do zdemoralizowanej ostatecznie organizacji „Zielonyj Dub“, zyskuje coraz więcej zwolenników wśród włościanstwa białoruskiego.

Białoruś i Chiny

Jawne postępowanie rządu sowieckiego.

Z Mińska donoszą: władze sowieckie rozplakowały w mieście dn. 23 bm. odezwy, wzywając ludność męską, do wstępowania w szeregi wojsk ochotniczych, formowane dla okazania pomocy powstańcom chińskim. Ochotnicy zgłaszający się do szeregów, otrzymują w przeddzień wyjazdu umundurowanie i prowiant. Punkt zbotny sowieckiej ochotniczej armii Mińskiej i obóz wojenny, znajduje się w Syberji w mieście Czycie.

„Słowo“.

Truskawek wyborowych, sadzonek (flancy) / wypróbowana handlowa odmiana. Pole z skład nasion i Czerwawki II Hala Mirowska (wprost Sobie). tel. 241-88 w War. zawię.

Dr. med. H. BRYZMAN powrócił i ordynuje codziennie Grodno, ul. Numer 2. Tel. 202 choroby skórne i wenerycz. Leczenie lampą kwarcową

Ośrodek majątku

przedam. Położony w ziemi Grodzieńskiej powiatu Wołkowyskiego, odległy od miasteczka 5 kilometrów od miasta powiatowego i hotel 30-letni, obwar. 300 hekt. w tym łąki, staw, las w wieku od 30-60 lat 15 budgów gospodar. inwentarz żywy i martwy, zabłozami, gospodarstwo w pełni uruchomione. Cena szacunkowa może być wpisana rąkami. Informacji udziela Henryk Mackiewicz Grodno ul. Piłsudskiego, 28.

Ukazał się nowy numer tygodnika

Wiadomości

Literackie

Adres Administracji: WARSZAWA, Ś-to Krzyska 30 tel. 223-04.

Młodzież szkolna, zakupująca u mnie podręczniki szkolne, otrzymuje zupełnie bezpłatnie „Mój dziennik“ do zapisywania lekcji lub „Przyjaciół szkolny“

Księgarnia i skład materiałów pisemnych

E. Iberskiego

Grodno, Dominikańska 31.

Poleca w wielkim wyborze na rok szkolny 1924—25

Podręczniki SZKOLNE — dla wszystkich Grodzieńskich Zakładów Naukowych

Po cenach wydawnictw warszawskich.

1-15

ZAKŁADY GRAFICZNE

i PIERWSZA KRAJOWA FABRYKA KART DO GRY

Aleksander Łapin i S-ka

przyjmują zamówienia na wszelkie roboty

LITOGRAFICZNE

jak etykiety, plakaty, reklamy.

Specjalność — mechanicznie gumowane etykiety dla browarów i gorzeln.

Ogłoszenie

Urząd pocztowy w Grodnie poszukuje przedsiębiorcy dla przewozu poczty do dworca kolejowego i z powrotem, oraz opróżnienia skrzynek listowych w mieście.

Termin składania ofert określa się do dnia 10 w rzośnia r. b. Oferty przyjmuje i udziela informacji Kancelaria Urzędu pocztowego w godzinach: od 8mej do 15-tej (ul. Orzeszkowej Nr 9, na I piętrze).

Naczelnik Urzędu.

Składajecie ofiary na k. O. P. P.

Czy jesteś już członkiem cywilnego klubu sportowego?

CRESOVIA